

man ikke det Maal, man tilsigter. Derfor vil jeg heller ikke sige, at disse Dvælseskoler ere et Universalmiddel; nei, det ere de ikke, men vi kunne naa noget derved, som ikke nu naas; vi kunne faa bedre Lærere, end vi faa nu, hvis det lykkes at stabe Dvælseskolerne i den rette Form. At skyde det hele fra sig, fordi det kan gøre Skade, naar det ikke ordnes paa rette Maade, er der ingen Grund til. Enhver Reform kan gøre Skade, naar den ikke gennemføres, som den skal. Selv en Lov som Alderdomsunderstøttelsesloven, som jeg af fuldt Hjerte har været med til at stemme for, kan ved en daarlig Forvaltning blive den fletteste Lov, vi have faaet her i Landet, men man vil dog være enig i, at det var heldigt, at vi fik den. Af lignende Grunde vil jeg stemme for dette Forslag, fordi der kan naas et Fremstridt derved. Selvfølgelig, hvis Sagen griebes urigtig an, saa vil den kunne gøre Skade. Det samme gælder jo imidlertid om at Uddannelse paa Seminarierne; baade Statsseminarierne, som man kunde fristes til at onskelig, havde været til, og de private Seminarier, som man kunde føle sig kaldet til at forbande, hvis de stille Tingene paa Hovedet og hverken forstaa den Ungdom, de skulle udanne, eller den Opgave, denne Ungdom skal forberedes til at løse. Derfor holder jeg paa, at vi gøre dette Forsøg og søge at drage os til Nytte, hvad der i andre Lande er høstet Erfaring for paa dette Omraade.

— Der er et tredje Punkt, hvor jeg har stillet et særligt Forslag, som ingen af Udvalgets øvrige Medlemmer har sluttet sig til, men som jeg dog ikke har frafaldet, fordi jeg har ment, at det kunde være af Betydning, at det paagældende Spørgsmaal blev draget frem under Debatten, Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal være tvungen til før Optagelsen paa et Seminarium et Aar igennem at have søgt en eller anden Skole som Lærerlærling. Det er allerede af tidligere Talere skildret, hvorledes denne Fordring, der jo allerede nu foreligger, gennemføres for Tiden. Man har sagt, at det er Humbug, at man ikke har formaaget at skaffe Fordringen indfriet paa en betryggende Maade. Jeg tror, at det samme vil vedblive at være Tilfældet; man vil ikke naa at føre den udover det Skinvæsen, som nu drives dermed. Jeg mener, at det skulde stilles som en fri Sag, og jeg er derfor glad ved, at Udvalget er enig om det Forslag, at man skal møde paa Seminariet med Vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad man har været sysselsat ved siden sin Udtrædelse af Børneskolen. Det vil jo give Anledning til ogsaa at bemærke, hvad der

kan være at sige om en vordende Seminarielevs tidligere Deltagelse i en Skoles Værdning, hvis han virkelig har været der. Men jeg er tilbøjelig til at tro, at det ikke er den eneste, saliggørende Vej til at blive en dygtig Skolelærer, at man forinden sin Optagelse paa Seminariet har været Lærer ved en Skole. Jeg tror, at det i mange Tilfælde er af langt større Betydning at have færdeses i det praktiske Liv, i nogle Aar at have lært et eller andet praktisk Arbejde at kende, som giver een en vis Livserfaring, der senere ogsaa kan blive af Værdi over for Børnene, man som Lærer faar at gøre med. Jeg tror, at naar man har 3 Aars Uddannelse paa et Seminarium, saa kan man meget vel undvære den formentlige Fordel, der skulde ligge i i Forvejen at have været Lærling hos en eller anden Skolelærer. Man maatte da i alt Fald sikkre sig, at det blev en Skolelærer, der ikke i højere Grad vilde rive ned end bygge op. Der staar ganske vist i Lovforslaget, at det skal være en dygtig Lærer, men der staar samtidig, at det kan være enhver Lærer ved en offentlig Skole eller en Lærer ved en privat Skole, som dertil har faaet Skolekommissionens Anbefaling. Er man saa sikker paa, at enhver Lærer ved en offentlig Skole er saa dygtig en Lærer, at han er stikket til at have Lærlinge gaaende i sin Skole, som oftest til Besvær for sig selv? Jeg tror det ikke. Man vil stille de private Lærere under større Kritik, træve Autoritetens Anbefaling, men det kan blive vanskeligt at sige nei, fordi det da let kan blive umuligt for et ungt Menneske at finde nogen Lærer, han kan komme til; thi tvinge Lærerne kan man jo ikke. Jeg tror derfor, at Skinvæsenet ogsaa efter denne Ordning vil gøre sig gældende efter en større eller mindre Maalestok. Jeg anerkender naturligvis, at et ungt Menneske saa heldigt at komme til en Lærer, der er dygtig, og som har lyst til at have ham hos sig, saa vil han kunne opnaa noget godt derved. Men der vil være lige saa mange Tilfælde, hvor der ikke er Spor af Garanti for, at han faar mindste Udbytte deraf, uden maasse dette, at han kan have lært, hvorledes man ikke skal være som Lærer i en Skole. Jeg kan særlig paa et enkelt Punkt heller ikke slaa mig til No ved, at det foreslaas, at Skolekommissionens Anbefaling skal foreligge. Hvorledes vil man saa bære sig ad her i Kjøbenhavn, hvor den, saa vidt jeg ved, ikke har noget med de private Skoler at gøre, som dog skulle have dens Anbefaling? Det bliver altsaa umuligt i Kjøbenhavn at saa en privat Skole til at modtage